

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

לימוד תורת המקדש

הנגו מזכירים את קריאת הרבי מליובאוויטש להוסיף בימי בין המצרים בלימוד התורה ובנתינת צדקה, ובמיוחד בלימוד ענייני המקדש - בתורה שבכתב (פרשיות תרומה, ויקהל-פקודי; יחזקאל פרק מ"ג), בתורה שבעלפה (מסכת מידות) ובהלכה (הלכות בית הבחירה לרמב"ם). עלידי לימוד זה נזכה שיתקיימו דברי המדרש: "לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתה, שיתעסקו לקרות בה, אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

ועידת המחנכים הכ"ט

בימים שנירביעי, י"ב במנחם אב, תתכנס במלון ניר עציון שבמורדות הכרמל הוועידה השנתית העשרים ותשע של המחנכים, שמארגן המרכז החינוכי-חסידי שעליד צעירי חב"ד. הרב נפתלי רוט, מנהל הוועידה, אומר כי השנה יעמוד במרכז האתגר להאחיב על התלמידים את לימוד הגמרא ולגרום להם לחוש את מתקנות התורה. טל' 02-5000770.

ערכת יצירה על המקדש

הגב' רינת קונאו מגישה את יוצרים גאולה - ערכת יצירה מיוחדת לילדים בנושא שלושת השבועות והמקדש. טל' 050-6770009.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניויורק

8:11	7:23	7:29	7:21	7:28	7:13
9:18	8:24	8:31	8:34	8:33	8:30

פרקי אבות: פרק 1

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור עלידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 073-2480711 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

לא להיבהל מתרגילי ה'קרע'

זה חלק ממאבק מתוזמן, שבמסגרתו מחליטים על מה לחולל מהומות, כדי שאחרי כן יהיה אפשר לבוא ולהתלונן על קיפוח ועל 'הדרה'

למה לא במערת המכפלה? פוליטיקה ציונית (צילום: מנדי הכטמן)

במאבקים האלה פעמים התנועות האלה זוכות בניצחון בנקודות, ולעתים הן נוחלות תבוסה. ככה זה כשמשחקים בפוליטיקה. הצגת כישלון כזה כ'קרע' בלתי ניתן לגישור - אינה אלא ציניות לשמה.

תנועות בשקיעה

שוב ושוב גם יוצרים בלבול בין קבלת עמדותיהן של אותן תנועות לבין הכרה או אי הכרה ביהדותם של בני הקהילות הרפורמיות והקונסרבטיביות. גם זו הטעיה מכוונת. התנועה הקיבוצית אינה מוסמכת לגייר ולערוך חופה וקידושין, האם זה הופך את בני הקיבוצים ליהודים סוג ב'?! ואם אין מתירים לתאטרון הבימה לערוך הצגות ברחבת הכותל, האם משמעות הדבר שישראל נתנה 'גט כריתות' לכל השחקנים!?

מדינה רשאית להחליט כיצד יתנהלו חייה הציבוריים, במיוחד כאשר משקלן של אותן תנועות כאן בארץ שולית בתכלית. לחסידות בינונית אחת יש ברחבי הארץ יותר מרכזים משיש לקהילות הרפורמיות והקונסרבטיביות בערי ישראל.

גם הססמה השחוקה כי התנועות האלה מייצגות את 'רוב מניינה' של יהדות ארה"ב כבר מזמן אינה נכונה. אלה תנועות השרויות בשקיעה. הדור היהודי הצעיר מדיר את רגליו מהן. הזרם האורתודוקסי דווקא הוא הכוח העולה ביהדות ארה"ב, והוא גם התומך הנלהב ביותר בישראל. אז בבקשה, אל תפחידו אותנו.

תקשורת בריאה יודעת לחשוף תרגילים של דמגוגיה זולה, אבל כאשר התקשורת עצמה מתגיסת למען אותם תרגילים, אין פלא שגם בעלי חוש ביקורת והבחנה נופלים בפח.

הזעקה שהקימו השבוע נציגי התנועות הרפורמיות והקונסרבטיביות היא ריטואל קבוע שכולו דמגוגיה והולכת שולל. בכל פעם שישראל אינה מקבלת את עמדותיהן, הן מזילות דמעות תנין על 'קרע' שנפער עם יהדות התפוצות ועל 'גט כריתות' עם היהדות העולמית.

התקשורת מתייצבת לימין ומביאה ביטויי 'זעם' מצד אישים כאלה ואחרים, ואף איומים להפסקת התמיכה בישראל, וזה כבר מפחיד ממש...

למה לא במירון?

אמרנו שאלה תרגילי דמגוגיה, מפני שאין כאן שום דבר אמיתי שאמור לגרום 'קרע' כלשהו. למה החוק הקובע כי נישואים וגירושים בישראל הם בסמכות הרבנות אינו יוצר קרע? הלא זה דבר משמעותי לאין ערוך מרחבת תפילה נוספת בכותל או תיקון פרצה בנושא הגיור.

ולמה העדר מתחם תפילה מעורב במערת המכפלה, בקבר רחל ובקבר רבי שמעון ברי יוחאי אינו יוצר 'קרע'? גם פה היה אפשר להתבכין שבכל האתרים הקדושים האלה שולטת המסורת ההלכתית ואין שום דריסת רגל לגישות פלורליסטיות וליברליות.

אלא שברור לגמרי כי הכול הוא חלק ממאבק מתוזמן, שבמסגרתו מחליטים על מה לחולל מהומות, כדי שאחרי כן יהיה אפשר לבוא ולהתלונן על קיפוח ועל 'הדרה' ועל 'גט כריתות' וכל המילים היפות.

המטרה של אותן תנועות אינה פינת תפילה בכותל, אלא דחיקת רגליה של דת ישראל ממדינת ישראל. דיי להיכנס לאתרים שלהן ולראות את תחומי המאבק שלהן, שבעבורם הן מקבלות תקציבי עתק מארה"ב - המאבקים האלה מקיפים כל פינה בחיי היהדות, מתקציבים לפעילות יהודית ועד חופים נפרדים.

מעלתו של ה'ינוקא'

ביותר שבנפשו, שאינו מעורב באהבתו לקב"ה. לכן גם אהבת הקב"ה אליו אינה נובעת מן הפנימיות שלו, אלא מדרגות נמוכות יותר. אין זו אהבה 'עצמית'.

כמו תינוק

הפסוק "כי נער ישראל ואוהבהו" מציג אהבה אחרת. בשעה שבני ישראל אוהבים את הקב"ה בלי סיבה, בלי להתנות את האהבה במה שהם מקבלים ממנו, אלא כמו אהבת ילד קטן את אביו, אזי מתקיים "ואוהבהו"; גם אהבתו אלינו נובעת מהמקום הפנימי ביותר שבו, אהבה 'עצמית'. מכאן נבעה מעלתו הרוחנית של ה'ינוקא'. אף ששכלו ורגשותיו עדיין לא הבשילו, הרי שדווקא בו האיר אור רוחני נעלה.

גם אדם מבוגר יכול לאהוב את הקב"ה כמו פעוט, כפי שאמר הריב"ש "אני מתפלל לדעת זה התינוק". התפילה היא שעה של השפעות והשגות רוחניות גדולות, ועם זה יש מעלה בעבודה שהיא חפה מוהישגים, ודווקא בשל כך זו עבודה זכה, הנובעת מהמקום הפנימי ביותר.

(שיחות קודש תשמ"א, כרך ד, עמ' 101)

ועשייתו נחת להוריו – אלה סיבות שגורמות להוריו לאהוב אותו.

גם הבן אוהב את הוריו מתוך סיבות כלשהן. למשל, העובדה שהוריו מפרנסים ומקיימים אותו. זו אהבה הדדית שיושבת על מצע שכלי. ואולם אהבת האב לבנו הקטן היא אהבה הנובעת מהרובד הפנימי ביותר בנפשו של האב. גם הפעוט אוהב את הוריו לא מתוך נימוק שכלי, ולכן הוא זוכה באהבה דומה, אהבה שאין לה סיבה.

בלי סיבה

גם אהבת הקב"ה אלינו היא השתקפות אהבתנו אליו. אדם עשוי לעורר בקרבו אהבה לקב"ה מתוך הכרה שכלית בכוחו ובנפלאותיו. הוא חושב על משמעות הפסוק "מה רבו מעשיך ה'", וחש הכרת תודה על שהקב"ה העניק לו נחת, בריאות ופרנסה ברווח. זו עבודה רוחנית בבחינת "עלמנת לקבל פרס". הוא אוהב את הקב"ה מפני מה שהוא מקבל מהקב"ה.

אהבה זו לקב"ה מכוסה בגורמים שבהם היא תלויה. הללו מסתירים את המקום הפנימי

הזוהר בפרשתנו מספר על רבי יצחק ורבי יהודה שהלכו בדרך והגיעו לעיר שבה חי 'ינוקא', ילד קטן. הם שמעו שאם הילד אומרת לו לגשת אל החכמים ולבקש את ברכתם, ואילו הילד מסרב באומרו שמריח בגדיהם הוא יודע שהשניים לא קראו קריאת שמע. השניים התפעלו מיכולותיו הרוחניות, והסבירו לו שהם עסוקים במצוות הכנסת חתן וכלה ו"העוסק במצווה פטור מן המצווה". הילד התרצה, והם בירכוהו.

מה היה סוד מעלתו הרוחנית של ה'ינוקא'? על הפסוק "כי נער ישראל ואוהבהו" מוסבר בחסידות שהמילה "כי" היא נתינת טעם, כפי שהמגיד ממזריטש נהג להמשיל את אהבת הקב"ה לבני ישראל לאהבת אב לבנו הפעוט דווקא. ועדיין אין זה הסבר, אלא עובדה, שאב אוהב את בנו הקטן אהבה מיוחדת. אך מדוע אכן יש אהבה כזאת לבן הקטן דווקא?

אהבה הדדית

אהבת האב לבנו הגדול יכולה לנבוע מנימוקים שכליים. הבן כבר בעל כישורים שכליים ורגשיים מפותחים, והיותו חכם, או מקיים תורה ומצוות, או הקפדתו על מצוות כיבוד אב ואם

אמרת השבוע

בחינה עצמית

רבי דוד מטולנה בא פעם אחת לעיר שפולי ושאל אם יש שם מישהו שהכיר את 'הסבא משפולי'. אמרו לו שיש שם זקן אחד שהכירו, וביקש שיביאוהו לפניו.

שאל רבי דוד את הזקן אם זכור לו איזה פתגם שאמר 'הסבא משפולי'. השיב הזקן: "שמעתי מפיו, שנאמר על בלעם נָאֵם שִׁמְעֵ אֶמְרֵי אֵל, וְיִדַע דַּעַת עֲלֵיוֹן, מִחֲזֵה שְׂדֵי יַחְזִיה' – ואחרי כל זה הוא נשאר בלעם הרשע!".

כאשר שמע רבי דוד את הדברים האלה הסתגר בחדר שלושה ימים, ואחר-כך יצא ואמר: "בחנתי את עצמי היטב, עשיתי את חשבון הנפש שלי, ונוכחתי שברוך השם הנני נקי מזה".

פתגם חסידי

"על שני דברים אין מקום לדאגה – על מה שאפשר לתקן, כי אם אפשר לתקן, למה לדאוג; ועל מה שאי אפשר לתקן, כי מה תועיל הדאגה" (רבי יחיאל מיכל מזלוצ'וב)

לימוד זכות | מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף

מן המעיין

רואה רק זכות

"לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל, ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא). רק מי שאינו רואה "אוון ביעקב" ו"עמל בישראל", ודן אותם תמיד לכף זכות, רק צדיק כזה "ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו".

(רבי חיים מצאנז)

אין קושיות

בזוהר נאמר "קודשא־ברוך־הוא ואורייתא וישראל חד הוא". כשם שאין להקשות על הקב"ה ועל התורה ולומר שפסוק זה אינו נראה לי, כך אין להקשות על בני ישראל, ויש לדונם לכף זכות.

(רבי יצחק מוורקה)

גם כשיהודי חוטא

"לא הביט אוון ביעקב", שגם בשעה שיהודי חוטא, "ה' אלוקיו עמו" – גם אז יש אלוה בלבו.

(רבי ישראל מרוז'ין)

להעלים עין

אם הקב"ה עושה עצמו לפעמים כאילו אינו רואה את החטא שבישראל, על-אחת-כמה וכמה שבשר ודם, שיכול לטעות ולדמות בנפשו שהאדם חוטא ולאמיתו של דבר אין בו חטא כלל, ודאי שעליו להתנהג בדרך של "לא הביט אוון ביעקב".

(רבי לוי יצחק מברדיצ'ב)

הקב"ה איתנו

מי שיודע שהקב"ה נמצא עמו בכל מקום ובכל שעה, אינו חוטא במהרה. זהו שנאמר: "לא הביט אוון ביעקב" – מפני ש"ה' אלוקיו עמו", כי בכל זמן ובכל מקום ה' עמו במחשבתו ובלבו.

(חתם סופר)

לחזק ולתמוך

על כל אחד ואחד מוטלת החובה לחזק את רעהו, לסעודו ולתמוך בו, ואיש איש יטהר לבו מכל שמץ מידה לא טובה, ובעין של חסד ורחמים יביט על זולתו לדון אותו בכל עת לכף זכות.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

להוכיח בלי לדקור

יש ללמד זכות על כל יהודי, ואסור שתהיה מחלוקת. אין הכוונה שלא להוכיח את הזולת, אלא שיש לעשות זאת בדרך קירוב, ובלי 'ציפורניים'.

(ספר השיחות תש"ד)

הפיכת הנפש הבהמית

"לא הביט אוון ביעקב" – גם הנפש הבהמית נהפכת לצד הטוב. ומניין שואבים את הכוח לחולל מהפך זה בנפש הבהמית? – "ה' אלוקיו עמו". כי נשמתו של כל יהודי היא "חלק אלוה ממעל ממש", ולכן בכוחה של הנשמה להפוך את הנפש הבהמית לקדושה.

(הרבי מליובאוויטש)

החלטה ממולחת

מרכבתו של הסוחר חלפה בדהרה בשערי העיר. בתוכה ישב הסוחר, וארשת פניו העידה על עצביו המרוטים. אך בנס הצליח להגיע אל העיר לפני כניסת השבת.

בתוך לבו כבר התחרט על הסיכון הנמנה שהסתכן עם היציאה לדרך ביום שישי. כפסע היה בינו ובין הישארות באמצע הדרך בשבת עם סוסו ועגלתו.

הוא שב ממסע עסקים בין שווקים וירידים. יגיעתו הגדולה התרזוה עכשיו בצרור גדוש זהובים, שעליו שמר מכל משמר.

אלא שאז התארכה עליו הדרך, וכשנקפו השעות החליט לשנות את תוואי מסלולו, ולפנות אל העיר הקרובה, קוצמן, ולשבות בה. לפחות יתארח על שולחנם של יהודים יראי שמים מקרב אחיו.

כשזיעה ניגרת ממצחו עצר את המקדימים שעשו את דרכם לבית הכנסת, והתעניין היכן יוכל להתארח בשבת הקרבה. אלה הפנו אותו אל אחד מחשובי הקהל. ואכן, רגעים אחדים לפני שקיעת החמה ירד הסוחר ממרכבתו, ובאנחת רווחה הכניס את חפציו אל בית מארחו.

האיש ובני ביתו קיבלו את האורח בסבר פנים יפות. הם הנחו אותו לחדרו, השיבו את נפשו במאכל ומשקה, ווידאו שמאומה לא יחסר לו.

דאגה אחת עמדה עכשיו בראש מעייניו של האורח: צרור הכסף הגדול היה מונח כמשקולת בכיסו. לא עמד לפניו זמן רב כדי לחפש מקום סתר הגון, ובהחלטה חפוזה מיהר להטמין את הצרור תחת הכר בחדר שהוקצה לו.

על אף הריחוק מהבית והימצאותו במקום זר, עברה השבת על הסוחר בנעימים. בעל הבית עשה הכול להנעים לו את השהייה בביתו, ופינק אותו במטעמי שבת משובחים. גם בבית הכנסת זכה בכבוד רב. בין הסוחר ובין המארח נקשרה ידידות של ממש, והזמן חלף לו ביעף.

ביום ראשון בבוקר ביקש הסוחר להמשיך במסעו. הוא הודה מקרב לב למארחו על שנהג בו רוחב לב ופתח לפניו את ביתו, ומילא פיו שבחים על מידת החסד של בני הבית.

עתה פנה לכתוב והרים אותו בתנופה כדי ליטול את צרור הכסף שהטמין

תחתיו, ואז חשכו עיניו: הכסף איננו! לבו החסיר פעימה. פניו החווירו. רעד תקף אותו.

"הכסף! הכסף!", החל לזעוק בבהלה. "כל כספי נעלם!".

למשמע הצעקות הובהל בעל הבית ומצא את האורח לופת את ראשו כאילו אירע לו אסון חלילה.

"אולי מישהו היה בחדרי ולקח את כספי בטעות?", תלה הסוחר מבט של תקווה בבעל הבית.

הלה הניד ראשו בשלילה. "איש לא נכנס לחדרך!", אמר בהחלטיות. "מן הסתם איבדת אותו בדרכך!", הוסיף בנימת השתתפות בצער.

"לא ייתכן!", הזדעק הסוחר. "במו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

לקרקר את האומות

בסוף נבואת בלעם הוא מדבר על מה שיקרה "באחרית הימים", כפי שהרמב"ן מפרש (בפירושו על התורה): "והנבואה הזאת לימות המשיח היא". הוא מדבר שם על המלך המשיח: "דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל", ועל פעולתו בעולם: "ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת".

מה פירוש "וקרקר כל בני שת"? מפרשי התורה מפרשים זאת בשתי דרכים: אונקלוס מתרגם ש"וקרקר" הוא במשמעות של שליטה, שהמשיח ישלוט על כל בני האדם. האבן עזרא מפרש (וכך משתמע גם מתרגום יונתן בן עוזיאל ומתרגום ירושלמי) ש"וקרקר" הוא כמו "מקרקר קיר", במשמעות של הרס. על-פי הפירוש הזה המשיח יהרוס את מציאותן של אומות העולם.

למה להשמיד?

הפירוש השני דורש ביאור. בכמה וכמה נבואות המתארות את זמן הגאולה רואים שיהיה קיום לאומות העולם. הנביאים מדברים על "ונהרו אליו כל הגויים" (ישעיה ב,ב) ועל ההתאחדות של האנושות כולה לעבוד את ה' – "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה, לקרוא כולם בשם ה', לעבדו שכם אחד" (צפניה ג,ט). איך אפשר שהמשיח יכרית את הגויים?

בזכריה (יג,ח) מופיעה נבואה על הכרתת שני שלישים מן האנושות: "והיה בכל הארץ נאום ה', פי שניים בה ייכרתו, יגועו, והשלישית ייוותר בה". גם נבואה זו מעוררת שאלה: הלא "טוב ה' לכול, ורחמיו על כל מעשיו". איך ייתכן שדווקא בזמן הגאולה, כשהעולם יגיע לתיקונו, תהיה השמדה של בני אדם רבים כל-כך?!

אמנם היו אירועי השמדה המוניים, החל מדור המבול, אבל על כך נאמר מיד הטעם, שהדבר נובע מ"מלאה הארץ חמס מפניהם". וכי בזמן הגאולה, כאשר העולם יתוקן במלכות שמים, דווקא אז יתחולל הרס של "כל בני שת", של האנושות כולה, ובכלל זה גם חסידי אומות העולם?!

הרבי מליובאוויטש מסביר (לקוטי שיחות כרך כג, עמ' 172) שאין הכוונה להשמדה גשמית. הנבואות האלה מדברות על התקופה שלאחר העברת הרוע מן העולם ולאחר שהרשעים יקבלו את עונשם. בני האדם שיישארו אז לא יהיו בבחינת אויבי ה', הראויים לעונש, אלא יהיו חלק מהעולם המתוקן של ימות המשיח. וכאן יש שתי דעות בעניין הגדרת מציאותם של הגויים באותו זמן.

על-פי הדעה הראשונה תישאר לגויים מציאות לעצמה, אלא שהמשיח ישלוט עליהם. הדעה השנייה גורסת שתהיה הכרתת מציאותם של הגויים, כלומר – הם לא ירגישו את עצמם מציאות עצמאית, אלא יחושו שכל מהותם נועדה לסייע לעם ישראל למלא את ייעודו.

התבטלות ולא אובדן

גם בהלכה יש דוגמאות להעדר מציאות אישית. למשל, ההלכה היא ש"כל מה שקנה עבד – קנה רבו (אדונו)". לעבד אין מציאות משל עצמו, וכל מה שהוא עושה או קונה מתייחס לאדונו. זו דוגמה למציאותן של אומות העולם בזמן הגאולה, כאשר "והיה ה' למלך על כל הארץ" – הן יחושו שכל הוויתן וקיומן אינם אלא לעזור לעם ישראל.

ואולם על-פי הדעה הראשונה תישאר גם אז מציאות לאומות העולם כהוויה לעצמה, שכן רצונו של הקב"ה שגם אצל אומות העולם, כפי שהן מציאות לעצמן, תורגש האמת האלוקית. לכן יש חשיבות שהגויים יישארו מציאות לעצמם, ובכל-זאת ירגישו שהקב"ה הוא "מלך על כל הארץ", ו"יחזרו כולם לדת האמת" (כלשון הרמב"ם), וגם הם עצמם יעסקו בידיעת ה', דבר שיתרום למילוי כוונת הבריאה, שהעולם כולו, גם מצד גדריו העצמיים, יהיה דירה לו ויתברך.

ידי הנחתי את הצרור כאן, מתחת לכתוב שלישי ישתתף!".

בשלב זה איבד בעל הבית את סבלנותו. "האם אתה חושד בי?!", התרעם, "כפיות טובה שכזאת! וכי זו התודה שמגיעה לי על שפתחתי לפניך את ביתי והרעפתי עליך מכל טוב, מתוך הכנסת אורחים טהורה?!"

הסוחר חשק את שפתיו במבוכה. אכן, הוא התקשה להעלות על דעתו שמארחו טוב הלב אינו אלא גנב. ועם זה, היה ברור לו כי הניח את הכסף תחת הכר. מה יעשה?

החליט הסוחר לפנות אל רב העיר, רבי ברוך הגר, לימים האדמו"ר בעל 'מקור ברוך' מסערט'ויז'ניץ, ולתנות לפניו את צרתו.

הכאב שנמשך בטון דיבורו של הסוחר העיד כי דבריו כנים. הרב האזין לו בדומייה, ואחר-כך התכנס במחשבותיו. כעבור רגעים מספר הורה לזמן אליו את המארח.

הלה מיהר להתייצב בבית הרב, והוכנס לחדר אחר, שבו המתין לו המרא דאתרא. הרב החל לשוחח עמו בענייני ציבור, כמבקש לשמוע את דעתו בשאלות העומדות במרכז חיי הקהילה, והשיחה התמשכה.

בתוך כך פנה הרב אל האיש בבקשה: "האם תוכל להשאיל לי את השעון שברשותך, כדי שרעייתי הרבנית תוכל לחשב נכון את זמן השריית הבשר ומליחתו?".

בחפץ לב הסיר האיש את השעון מעל ידו, ומסרו לידי הרב. זה יצא מן החדר, כביכול כדי להעביר את השעון לידי הרבנית, אך בפועל מיהר לתיתו בידי משמשו, והורה לו: "גש לביתו של האיש, ואמור לרעייתו כי בעלה ביקש שתמסור לידיך את צרור הכסף של האורח, ולראיה הנה שעונו".

כעבור שעה קלה שב המשמש לבית הדין ובידיו צרור הכסף האבוד. כל אותה שעה ישב בעל הבית עם הרב והם שוחחו על דא ועל הא. המשמש סימן לרב כי המשימה הושלמה, והרב סיים את השיחה, השיב את השעון לבעליו והודה לו בחפץ לב. לאחר מכן פטרו לשלום ושילחו לביתו.

את הכסף החזיר לידי הסוחר המאוס, שיגונו התחלף לשמחה גדולה.

הפרשה העגומה נסתיימה, כאשר הדין נתברר בלי שבעלי הדין התעמתו או אף פגשו זה את זה. הכסף הושב לבעליו, ועם זה כבודו של בעל הבית, שיצר החמדנות גבר עליו והפילו ברשתו, לא הושפל.

(על-פי 'אהל משה', סיוון תשנ"ט)

חמישים שנות הכנה לבר מצווה

הקשת בחברה הישראלית, אומר גלרנטר ומכניס אותנו לשלושה חדרי ענק בביתו, ובהם שלל תמונות ומכתבי תודה מהנערים והוריהם. "לא פרסמתי את עצמי בשום מקום, פשוט אחד הביא את השני", הוא אומר.

באחת התמונות נראה נער לוקה בתסמונת דאון. "כן, גם נערים עם לקויות קשות היו אצלי. כאלה שאיש לא האמין בהם. אני מקבל פה כל אחד".

הנוער הטכנולוגי

את מצב בני הנוער בישראל הוא מכיר קרוב לחמישה עשורים. "בדור הטכנולוגיה של היום יש קושי גדול יותר. הנערים כל הזמן עסוקים בטלפון. בעבר קראו יותר ספרים והמצב היה שונה", הוא אומר ומספר כיצד הוא מתמודד: "שם המשחק אצלי הוא סבלנות. אני מקבל אותם במאור פנים, מסתכל אליהם בגובה העיניים, מתאמץ להסביר להם כל דבר ובדרך כלל זה משפיע".

הוא פועל בשיטת 'חנוך לנער על-פי דרכו'. "היה נער שהיה אדיש ללימודים. התעניינתי בחייו. הנער סיפר שהוא אוהד של קבוצת ספורט מסוימת. לשיעור הבא קניתי לו פריט ביגוד הקשור לאותה קבוצה, ומאז השיעורים זרמו. הוא הרגיש שאני מתחבר לעולמו".

הטלפון צלצל בביתו של הרב הצעיר. "שלום, הגעתי למשה גלרנטר?", שאל האיש מעברו השני של הקו. שמו של גלרנטר נודע כמי שמתמחה בהכשרת נערים לקראת בר המצווה. מבחינתו זו הייתה עוד פנייה שגרתית. "כן, זה אני", השיב גלרנטר, ואז באה ההפתעה: "מדבר יוסי שריד". לרגע חשב שמישהו מותח אותו, אבל אכן זה היה חבר הכנסת מהעבודה ולימים השר ממרצ.

גלרנטר (72), תושב רמת-גן, נזכר בשיחת הטלפון הזאת. "יוסי ביקש ממני ללמד את בנו לקראת בר המצווה, לאחר ששמע עליי מחבר דתי", הוא מספר. "עשר שנים לאחר מכן הוא שלח אליי את בנו השני, ואף הוא עלה לתורה וקרא בעצמו את הפרשה. לימים אירחתי את בניו בביתי".

גם נערים בעלי לקות

קרוב לחמישים שנה עוסק גלרנטר בהדרכת נערים, לימוד הפרשה וההפטרה, והנחלת מושגי יהדות. הוא נולד במזרח פולין, להורים ניצולי שואה, אחרי המלחמה. בשנת תש"ט, בעודו ילד קטן, עלה לארץ. לאחר לימודיו במוסדות חינוך דתיים החל להכין נערים לבר מצווה וראה ברכה בעמלו.

"לימדתי עד היום כאלפיים נערים מכל גוני

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

סיבוב מאוורר בשבת

שאלה: האם מותר בשבת להפעיל או לעצור את סיבובו לצדדים של מאוורר?

תשובה: יש לדון כאן בכמה שאלות: ראשית, האם מותר בכלל לטלטל את המאוורר ואם אין לו דין מוקצה. שנית, האם הפעלת הסיבוב כרוכה באיסור שבת.

מבחינת מוקצה - גם אם המאוורר יוגדר "כלי שמלאכתו לאיסור", מותר לטלטלו "לצורך גופו", כדי שיעל במקום ובכיוון שהוא נחוץ, ואין לו דין של "מוקצה מחמת חסרון כיס" (שיש לכלים חשמליים אחרים).

באשר לסיבוב לצדדים - במאווררים הקלסיים הסיבוב ועצירתו הם מכניים, על-

ידי גלגלי שיניים בלבד, ואין בהפעלת הסיבוב או בהפסקתו משום יצירת פעולה חשמלית. לכן אין איסור להפעיל ולהפסיק את הסיבוב בשבת.

ואולם במאווררים חדישים, כמו מאוורר 'ציקלון' (שאינו בו להבים גלויים), או מאוורר 'עמוד' בעל מניפה עגולה פנימית, שבו הראש והעמוד הם יחידה אחת, שינוי הכיוון נעשה בהפעלה חשמלית, ופעולה זו אסורה ככל פעולה חשמלית בשבת.

גם במזגנים אסור לשנות את מיקום התריסים על-ידי השלט, שכן זו פעולה חשמלית לכל דבר האסורה בשבת.

מקורות: תודה לרב לויצחק הלפרין, ראש המכון המדעי-טכנולוגי להלכה בירושלים, ולטכנאי מר יוסי רז.

גלרנטר בעלייה לתורה. להתחבר לעולמו של נער

האמינו בילד שלכם

גלרנטר, המתנדב בזמנו הפנוי בבנק הדם של מגן-דוד-אדום, נחשף גם למצוקות בעקבות הקשר הקרוב עם הנערים: "היה ילד לאם חד-הורית, שסיפר לי כי לאמו אין כסף לקנות לו תפילין והיא מתכננת לקנות אותן בכסף שיקבל בבר המצווה. קניתי לו בעצמי זוג תפילין בתנאי שיניח אותן. וכך היה".

משה סבור כי הדבר העיקרי הנדרש מהורים הוא להאמין בילד שלהם: "היה אב אחד שאמר לי, כשהביא אליי את בנו השני, 'זה לא כמו אחיו הבכור'. אמרתי לו שאיני מקבל את הגישה הזאת. הורים צריכים לדעת שהפוטנציאל של בנם הוא הרבה מעבר למה שהם חושבים".

הסרת משקפיים עושים בבי"ח

מחיר קבוצתי

לבדיקת התאמה ללא תשלום:

03-7922620

חיי משפחתך חשובים לך?

ביטוח בריאות קולקטיבי אני"ש:

- ✓ מוליטה רחבה ביותר
- ✓ פרמיה נמוכה, פער משוער כ-50%!

יעוץ חינם 24 שעות ביממה 077-444-7777

לאנשים שאוהבים לחסוך!

בלי טריקים, בלי שטיקים.

